

більше мовної творчості, ніж бездумності, більше вираження позитивних емоцій, ніж неунормованої лексики. Прагнення імітації усної мови виявляється в низці словотворчих особливостей смс-тексту, а також на рівні лексики та синтаксису (неологізми, розмовна лексика, неповні речення).

Людина, що пише смски, вирішує (непомітно для себе) кілька важливих завдань, крім простої передачі змісту. Серед них ми виділили такі: *компресія тексту, транслітерація, мовна гра, позитивність інформації*.

Обсяг смски обмежений, отже, потрібно збагнути, як укласти максимум змісту в мінімум знаків. Свідомо чи несвідомо у автора тексту актуалізуються процеси згортання мови. Компресія може відбуватися за рахунок засобів різних мовних рівнів: графічних, що сприяють вживанню особливої пунктуації: використання в одному тексті крапки, окличних і питальних знаків; смайликів: складені, як правило, із знаків пунктуації, що відображають настрій автора; особливої графіки: суміш латиниці, кирилиці, цифр і позамовних знаків, в якій важливим стає донести зміст висловлювання, не піклуючись про правила та норми; варіативного використання розміру літер. Невипадково в смс-повідомленнях нормативні розділові знаки часто поступаються місцем смайликам - графічним піктограмам, що передають модусний зміст. Конденсації сенсу також сприяють елімінація, використання запозичень, специфічних для електронної комунікації скорочень тощо.

Активізує мовне чуття адресанта так званий трансліт, зумовлений необхідністю набирати українські слова латиницею (так доводиться робити користувачам телефонів, в якому немає української абетки або з іншої причини). Наші інформанти стверджують, що такий запис не завжди легко сприймати, тому ним користуються не досить часто. Отже, автор такого тексту завжди повинен відчувати межу, до якої можна змінювати образ слова, щоб воно не стало невпізнаним, як у такому випадку: *Vse dybe hor vyjblo* (Вже дуже хороше вийшло).

Будь-який новий засіб комунікації не тільки надає можливості створення та передавання повідомлень, а й розвиває, за нашим переконанням, ігрові здібності людини. Як свідчить наше дослідження, смс-повідомлення – це простір для мовної гри, особливо для молоді, яка прагне до виявлення оригінальності мислення та сприйняття.

За нашими спостереженнями, найважливішою рисою смс-комунікації є її загальний позитивний, доброзичливий характер. Смски здебільшого передають не тільки інформацію (*На першому каналі хокей*), запит про інформацію (*Іришко. А не знаєш, де Палац одруження?*), спонукання до дії (*Mozheb Perezvonutu?*). Відомий у світі психолог Е. Берн ще додає так зване "поплескування", необхідне кожній людині для позитивного емоційного стану.

Підсумовуючи зазначемо: досліджувані міні-тексти – не причина низької мовної культури, вони відображають байдуже ставлення до знання мови, вивчення її норм та особливостей, але все ж таки з лінгвістичної та психологічної точки зору смс-повідомлення – це явище більш позитивне, ніж негативне.

А.М. Сесь, доц. (ХДУХТ, Харків)

К.К. Василець, асист. (ХДУХТ, Харків)

ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИКИ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ “ГРОМАДСЬКЕ БУДІВНИЦТВО”

Загальні підходи до методики організації самостійної роботи студента та її здійснення. Самостійна робота студента – це самостійна діяльність студента, яку науково-педагогічний працівник планує разом зі студентом, але виконує її студент за завданнями та під методичним керівництвом і контролем науково-педагогічного працівника без його прямої участі.

Важливу роль у вивченні навчальної дисципліни “Громадське будівництво” відіграють раціональні засоби: методи організації самостійної роботи, умови праці, режим дня, техніка праці та ін.

Мета самостійної роботи – закріпити знання, здобуті студентами на лекціях, на інших видах аудиторних занять, самостійно оволодіти теоретичними знаннями з дисципліни і набути навичок вирішення практичних завдань, що виникають у професійної діяльності.

Під час вивчення навчальної дисципліни “Громадське будівництво” відокремлюють такі види самостійної роботи студента:

- слухання лекцій, участь у семінарських заняттях, виконання практичних і лабораторних робіт;
- відпрацювання тем лекцій та семінарських занять, виконання практичних і лабораторних робіт;
- підготовка рефератів;
- підготовка до модульного контролю та заліків;
- робота з літературою та ін.

Кожен із зазначених видів потребує від студентів наполегливої самостійної праці.

Для контролю знань, передбаченого навчальними планами, при вивченні дисципліни “Громадське будівництво” найбільш доцільними формами контролю самостійної роботи є:

- усне опитування;
- письмова робота;
- контрольна робота;
- тестове опитування;

- написання рефератів;
- захист індивідуальних завдань.

Вони також можуть використовуватися студентами для самоконтролю при підготовці до заліків, іспитів, для самостійного вивчення теоретичних основ дисципліни “Громадське будівництво”.

Усне опитування застосовується на практичних заняттях і здійснюється в процесі співбесіди. Письмова робота, як поточний засіб контролю є більш оперативною і об’єктивною та проводиться індивідуально по окремим завданням в аудиторії.

Студенти, які беруть участь у науково-дослідній роботі, можуть також підготувати доповідь на всеукраїнську науково-практичну конференцію молодих вчених і студентів ХДУХТ.

Дисципліна “Громадське будівництво” вивчається з метою надати студентам знання з основних питань проектування та будівництва нових будівель підприємств готелів та ресторанів, а також з експлуатації та реконструкції існуючих будівель підприємств готельно-ресторанного бізнесу.

Студентам необхідно ретельно вивчити теоретичні основи дисципліни “Громадське будівництво” за допомогою одного або кількох з рекомендованих підручників та навчальних посібників як вітчизняних, так і зарубіжних.

Вся організація навчального процесу повинна стимулювати студентів навчатися сумлінно і систематично.

Відповідно до вимог навчального процесу в ХДУХТ існує система поточного і підсумкового контролю для об’єктивної оцінки і перевірки рівня якісного засвоєння знань студентами.

У процесі вивчення курсу “Громадське будівництво” поточний контроль знань здійснюється протягом семестру за такими напрямами:

- систематичність і активність роботи студента на семінарських і практичних заняттях;
- оцінювання виконання завдань для самостійного опрацювання.

Засвоєння курсу в цілому здійснюється шляхом підсумкового контролю (складання заліку).

Допуск до заліку отримують студенти, які не мали пропусків занять і незадовільних оцінок поточного контролю протягом семестру або ліквідували свою заборгованість.

Отже, навчальний процес потрібно постійно переорієнтовувати на формування в студентів бажання й уміння самостійно оволодівати знаннями, використовувати літературу та інші джерела інформації.

Чітко спланована організація самостійної роботи студентів буде сприяти розвитку творчої активності, спостережливості, логічному мисленню, здібностям працювати самостійно і т. інше.

В.В. Смирнов, канд. ист. наук, проф. (ХГУПТ, Харьков)

ПРОБЛЕМА АКЦИОСОЦИАЛЬНОЙ КОРРЕЛЯЦИИ ПОЛИТИЧЕСКОГО ЛИДЕРА И ОБЩЕСТВА В ТРУДАХ ХОСЕ ОРТЕГИ-И-ГАССЕТА

Современная политическая жизнь предъявляет новые требования во взаимоотношениях между лидером и обществом. Это связано с такими причинами, как:

- наличием конкурентных политических лидеров и их сторонников в обществе;
- всё возрастающей приверженностью к демократическим ценностям в политической жизни общества;
- необходимостью правовой регламентации и защиты сложившейся системе обязательных социальных норм.

На эти и другие проблемы неоднократно обращал внимание в своих трудах один из самых прозорливых европейских мыслителей XX в. Хосе Ортега-и-Гассет. Он утверждал, что:

- активная общественно-политическая деятельность лидера не гарантирует его успеху, даже если он – гений;
- индивид никогда не достигнет значительных результатов, опираясь только на собственные силы;
- личность сильна количеством социальной энергии, которым зарядила её масса;
- любая одаренность – только повод или предлог, чтобы лидер сконцентрировал на себе весь общественно-политический интеллектуальный потенциал.

Влияние политического лидера на общество ровно в той мере, в какой пользуется авторитетом, среди большинства народа.

Политический деятель, претендующий на лидерство, на власть, становится властителем дум среди своих сторонников, надеждой обездоленных масс на лучшую жизнь. Наоборот, будто степень влияния на массы во многом зависит только от способностей и таланта политического лидера, который должен был бы восприниматься в любой среде как «мессия». Многим политическим лидерам (по теории А. Тойнби) в своей деятельности не хватало понимания главного закона, обеспечивающего развитие общества через своевременный «ответ» «творческой элиты» на периодический «вызов» «инертного большинства».

В эпоху национального сплочения массы ощущают себя безымянным сообществом, избирая себе «героев», выступающих символом желанного единства, вобравших в себя мощь народного энтузиазма. В